

Handläggare: Gunilla Schedin
Telefon: 508 09 015

Till
Norrmalms stadsdelsnämnd

Nya bestämmelser i socialtjänstlagen och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade om anmälningsskyldighet enligt Lex Sarah

Förvaltningens förslag till beslut

1. Socialtjänstavdelningens utredningssekreterare och äldreomsorgsavdelningens verksamhetscontroller ges i uppdrag att ta emot rapporter enligt de nya Lex Sarah-bestämmelser som fr.o.m. den 1 juli 2011 införs i socialtjänstlagen (SoL) och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS).
2. Stadsdelsförvaltningen ges i uppdrag att ta fram preliminära rutiner för hantering av Lex Sarah inom nämndens ansvarsområde.

Christina Rapp Lundahl
stadsdelsdirektör

Siw Lideståhl
avdelningschef

Annette Luengo
avdelningschef

Sammanfattning

Den 1 juli 2011 införs nya bestämmelser i socialtjänstlagen (SoL) och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) när det gäller anmälan om missförhållanden, s.k. Lex Sarah-anmälningar. De nya bestämmelserna gäller för all verksamhet inom socialtjänsten, inklusive familjerättslig verksamhet samt verksamheter enligt lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) och lagen om vård av missbrukare i vissa fall (LVM). Bestämmelserna gäller även för den verksamhet som bedrivs vid Statens Institutionsstyrelse (SiS).

Bakgrund

Den 1 juli 2011 införs nya bestämmelser i socialtjänstlagen (SoL) och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) när det gäller anmälan om missförhållanden, s.k. Lex Sarah-anmälningar.

Nuvarande bestämmelser om anmälan enligt Lex Sarah gäller inom omsorger om äldre och om personer med funktionsnedsättning enligt SoL samt i verksamhet som regleras i LSS-lagstiftningen. De nya bestämmelserna gäller inom all verksamhet som omfattas av SoL, dvs. även inom individ- och familjeomsorgen inklusive familjerättslig verksamhet. Bestämmelserna ska även tillämpas i verksamheter enligt lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) och lagen om vård av missbrukare i vissa fall (LVM) samt i den verksamhet som bedrivs vid Statens Institutionsstyrelse (SiS).

Syftet med de nya bestämmelserna är att säkerställa att personer som är i behov av socialtjänstens insatser eller insatser enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade ska få insatser av god kvalitet.

Nya föreskrifter och allmänna råd från Socialstyrelsen med anledning av de nya bestämmelserna väntas vara klara under juni månad. En arbetsgrupp med representanter från socialförvaltningen, äldreförvaltningen och stadsledningskontorets juridiska avdelning arbetar för närvarande med att ta fram ett förslag till gemensamma riktlinjer för Stockholms stad. Förslaget till riktlinjer ska behandlas i kommunfullmäktige, vilket kan dröja till årsskiftet. Inför att de nya bestämmelserna träder i kraft och i avvaktan på stadens riktlinjer behöver stadsdelsnämnderna, äldrenämnden och socialnämnden ta fram egna preliminära rutiner för hantering av Lex Sarah.

Ärendets beredning

Detta tjänsteutlåtande har utarbetats inom kansliet i samarbete med socialtjänst-avdelningen och äldreomsorgsavdelningen.

Sammanfattning av de nya bestämmelserna

- Lex Sarah får en tydligare koppling till god kvalitet och till det systematiska kvalitetsarbete som kommuner och enskilt drivna verksamheter bedriver.
- Anställda m.fl. som fullgör uppgifter inom socialtjänsten och i verksamhet enligt LSS är enligt de nya bestämmelserna skyldiga att rapportera missförhållanden och risker för missförhållanden. Enligt nuvarande Lex Sarah-

bestämmelser finns anmälningsskyldighet när det gäller *allvarliga* missförhållanden men enligt de nya bestämmelserna finns skyldighet att anmäla alla former av missförhållanden, dvs. inte bara *allvarliga* missförhållanden.

- Rapport om missförhållanden eller risk för missförhållanden ska lämnas till den som bedriver verksamheten, dvs. till nämnden i en kommunal driven verksamhet, ledningen vid Statens Institutionsstyrelse, huvudmannen för en yrkesmässigt bedriven enskild verksamhet (bolag, stiftelse, kooperativ eller förening).
- De som tar emot rapporter om missförhållanden eller risker för missförhållanden är skyldiga att informera anställda m.fl. om rapporterings-skyldigheten.
- Skyldigheten att utreda och dokumentera samt avhjälpa och undanröja ett missförhållande eller risk för ett missförhållande är lagreglerad.
- Om utredningen visar att det var ett *allvarligt* missförhållande eller risk för ett allvarligt missförhållande ska den som bedriver verksamheten, dvs. nämnden i en kommunal verksamhet, ledningen vid SiS eller huvudmannen för en yrkesmässigt bedriven enskild verksamhet, anmäla detta till Socialstyrelsen. Detta gäller oavsett om det allvarliga missförhållandet har avhjälppts eller inte.

Förvaltningens förslag

Av den proposition som föregått den nya lagstiftningen framgår att den/de personer som ska ansvara för att ta emot rapporter enligt Lex Sarah bör ha en fristående funktion och inte vara direkt delaktiga i den löpande driften av verksamheten. Förvaltningen föreslår därför att nämnden socialtjänstavdelningens utredningssekreterare och äldreomsorgsavdelningens verksamhetscontroller att ansvara för att ta emot rapporter om missförhållanden eller risk för missförhållanden i enlighet med de nya bestämmelserna i SoL och LSS. Dessa tjänstemän ska ta emot rapporter från utförare i nämndens egen regi, information om rapporter från utförare i egen regi i annan nämnd samt från enskilt drivna verksamheter och omedelbart vidta de nödvändiga åtgärder som situationen kräver.

Vidare föreslås att nämnden ger förvaltningen i uppdrag att, med utgångspunkt från de föreskrifter och allmänna råd Socialstyrelsen kommer att utfärda, utarbeta preliminära rutiner med anledning av de nya Lex Sarah-bestämmelserna. Rutinerna ska ange dels hur nämndens egna verksamheter ska rapportera till nämnden, hur

verksamheter i enskild regi och annan utförande nämnd ska informera nämnden om rapporter som mottagits i den egna verksamheten. När stadens riktlinjer är klara ska de preliminära rutinerna anpassas till stadens riktlinjer.